

Een café waar de verhalen vanzelf komen

Journalist Nico Haasbroek en zijn vrouw, programmamaakster Mieke van der Linden, Zijn een café begonnen in een Rotterdamse probleemwijk. Ze werden gevraagd om een oude leegstaande bar een bestemming te geven die de buurt ten goede zou komen. "Het is hier overwegend leuk . Maar het is ook een open inrichting."

door Kustaw Bessems 17 juli 2003, 0:00

Journalist Nico Haasbroek en zijn vrouw Mieke van der Linden, programmamaakster, zijn een café begonnen in een Rotterdamse probleemwijk. Het fleurt de buurt op, omwonenden -meest buitenlanders- raken er met elkaar aan de praat en de hip van Rotterdam loopt uit voor 'Club Math'.

De Kroaat heeft zijn overhemd open. In de Rotterdamse wijk Tussendijken, onder Spangen, hangt de typisch stadse lucht van verhit asfalt en steen. Hij heeft een hernia, klaagt hij, als hij op het terras zit. En zijn Surinaamse vriendin heeft hem verlaten zodra hij haar huis had verbouwd. Zo zijn ze uiteindelijk, verzucht hij, allemaal.

„Wat wil je hebben?", vraagt Nico Haasbroek. De gast wil een borrel. „En water voor je hond?", vraagt Mieke van der Linden. Graag.

Het is een zootje in dit land, zegt de man, welke regering ook aan de macht is. „Ik dacht dat het typisch Nederlands was om zo te klagen", zegt Van der Linden. „Ja", antwoordt de Kroaat, „ik ben ook Nederlander. Ik heb mijn

paspoort nog gekregen van koningin Juliana." Haasbroek fluistert: „Je hoeft hier alleen maar te zitten. Dan komen de verhalen vanzelf."

Haasbroek, oud-hoofdredacteur van 'Het Journaal', en zijn vrouw Mieke van der Linden, programmamaker, baten sinds vier weken 'Club Math' uit, een café-dancing op de kop van de Mathenesserweg. Het is vrijdagmiddag.

„Trouw." Haasbroek proeft de naam van de krant, zegt dan: „Dat is een behoorlijk politiek correcte krant. Wat ik bedoel? Dat weet je toch? Daar hoort bij dat je geeft om het milieu en aardig bent tegen buitenlanders, dat je bijvoorbeeld niet schrijft welke etnische achtergrond een verdachte heeft, ook al is dat relevant. Je streeft een ideaalbeeld na en laat je opvattingen doorklinken in je werk. Terwijl journalistiek om de feiten hoort te gaan."

„Het is een soort verkramptheid", zegt Van der Linden, „maar het is wel aan het veranderen, Niek".

Haasbroek ging een jaar geleden weg bij 'Het Journaal'. De rest van de hoofdredactie vond dat hij zijn collega's te zeer in het openbaar afviel en dat juist in een tijd -na de moord op Pim Fortuyn- dat de redactie onder vuur lag.

„Kijk, daar komt de mooiste vrouw van de buurt", zegt Van der Linden. Een ranke, inderdaad beeldschone Senegalese komt een praatje maken. Van der Linden: „We noemen haar Naomi Campbell. Ik zei: je kunt model worden. Ze zei: weet ik, maar ik werk liever in de zorg. Moet je je voorstellen dat zij de luiers van je vadertje staat te verschonen."

Het echtpaar woont op de Mathenesserlaan. Dat is aan de andere kant van de Delfshavense Schie, een andere wereld. Van der Linden: „Dit is een buurt, daar rijdt je normaal alleen doorheen. Jij kwam er nog wel eens als je badminton had gespeeld, hè, Niek?"

Het was naar aanleiding van een reeks reportages die het stel in Rotterdam had gemaakt voor weekblad HP/De Tijd, dat projectbureau Mathenesserkwartier aan Haasbroek (59) en Van der Linden (50) vroeg om de oude, leegstaande bar een bestemming te geven die de buurt ten goede zou komen. Woningcorporatie De Combinatie stelt de ruimte beschikbaar. Mogelijk openen Haasbroek en Van der Linden nog een tweede café in de Tarwewijk, net als Spangen door misdaad en overlast geplaagd.

„Alles in deze buurt is anders dan we dachten", zegt Van der Linden. Haasbroek: „Ik dacht dat het een klassieke buurt met Turken en Marokkanen was, maar het aandeel van de Balkan blijkt veel groter dan gedacht." Ze begonnen hun kennismaking bij de ondernemers, zoals de Afghaanse winkelier verderop. Van der Linden: „Rijst en dvd's heeft ie". Haasbroek: „Hij heeft een Russische vrouw, ontmoet toen de Russen nog in Afghanistan zaten. Aan de muur hangen foto's van Kaboel in de jaren zestig. Prachtig. Je hebt hier de wereldpolitiek bij de hand. Dat het nieuws op straat ligt, is een cliché, maar het ligt er wel."

Je komt hier alles tegen, zeggen ze. Liberianen, Libiërs, Israëlische studenten, een Australiër die de buurt fotografeert, Finse en Duitse vormgevers en architecten of een dj uit Pakistan. De laatste heeft al gedraaid op een van de dansavonden in Club Math.

Haasbroek: „Het is hier overwegend leuk".

Van der Linden: „Niet alleen maar leuk".

Haasbroek: „Nee, het is ook een open inrichting”.

Van der Linden: „Niek, zeg dat nou niet joh, dat is te hard”.

Het is nu eenmaal beleid dat psychiatrische patiënten zoveel mogelijk op eigen benen moeten staan, zegt hij. Zij erkent dat er veel gekken rondlopen. Van de week hadden ze nog een agressieveling in het café.

Inmiddels zijn twee bardames gevonden, maar om open te kunnen, haalden Haasbroek en Van der Linden in allerijl hun horecadiploma's. Het projectbureau gaf ze 5000 euro voor het café en betaalde hen elk 10000 euro voor de eerste zes maanden. „Daarvan hebben we het meeste in de inventaris gestoken”, zegt Haasbroek. „Het is eigenlijk vrijwilligerswerk. Maakt niet uit, ik krijg voor een lezing van een uur gemiddeld 5000 euro.” Uiteindelijk moeten buurtbewoners het café overnemen.

Gevraagd waarom ze hun energie hierin steken, vallen ze stil. Van der Linden, dan: „We zijn pensionado's... Nee, het is natuurlijk idealisme.” Haasbroek knikt. Zij weer: „Wij hebben het daar niet zo over, ook niet met elkaar”. Haasbroek: „Je moet voorzichtig zijn met hoogdravende motivaties. Je wekt snel te veel verwachtingen.”

Het zijn een beetje jaren-zeventigidealen, bevestigt Van der Linden. „Het draait om communicatie. Wij laten iedereen met elkaar lullen. Het is geen gewoon café.” Zijn ze links? „Nico zegt dat hij modern anarchistisch is”, zegt zij. Haasbroek: „Wij hangen het surrealisme aan, Fellini. We stoppen allerlei types bij elkaar.”

Haasbroek wil zijn journalistieke onderwerpen 'van binnenuit' benaderen. Met 'Humor FM' deed hij al mee aan de veiling van radiofrequenties. „Puur om mee te maken hoe die procedures lopen.” Nu speelt hij cafébaas.

„Ik zie hoe de Roteb functioneert. Ik heb gemerkt dat je voor bier meer betaalt bij de grossier dan bij de Edah op de hoek. Dat zijn dingen waar je anders niet achter komt. Mensen komen naar ons toe met hun verhalen. Ik heb niet de behoefte om ze allemaal te publiceren, maar ik tip wel eens een tv-rubriek. Je moet als journalist geen afstand houden. Afstand heeft met angst te maken, met onzekerheid."

Een dikke Surinaamse loopt langs. Ze drijft om de hoek een Surinaamse broodjeszaak die ze 'Blonde Greet' heeft gedoopt. Haar straat is opgebroken, vertelt ze. Slecht voor de klandizie. Van der Linden wil haar een keer in de club laten koken met de Rotterdamse restaurateur Herman den Blijker. Zij en Haasbroek halen de Rotterdamse hip naar Spangen. Ze somt hun vrienden op: van acteur John Buijsman tot komediant Paul de Leeuw en van lingerieontwerpster Marlies Dekkers tot dichter Jules Deelder. Van der Linden wil nog een middag voor moslimmeisjes organiseren met entertainer Loes Luca. „Een fantastisch rolmodel."

Ze poseren. Haasbroek heeft zijn huissleutel om zijn nek hangen. „Anders laat ik hem in de deur zitten." Ze zijn sinds 1986 samen, twee jaar later getrouwd. Hun dochter Ginger is 11. Hij komt uit keurig Amersfoort, woont twintig jaar in Rotterdam, zij groeide op in het volks-Rotterdamse Crooswijk. „Zij is van de straat. Ik kan het ook, maar dat is aangeleerd."

Gevraagd of hij nog boos is op 'Het Journaal', knikt zij en lacht hij alleen maar. Die lach bestaat eruit dat hij zijn bovenlip ver optrekt en zo één rij tanden ontbloomt. Zijn ogen, normaal niet veel meer dan spleetjes, trekt hij zo goed en zo kwaad als het kan open. Nicholson, maar anders.

Hij heeft nog een verzoek: het verhaal alsjeblieft niet versimpelen tot 'Oud-hoofdredacteur wordt kroegbaas'. Hij doet nog zo veel andere dingen: les geven, lezingen houden, freelancen. Het bevreemdt hem dat er vroeger zo

positief over hem werd geschreven, toen hij omroepbaas was slecht en nu weer goed. „Terwijl ik niet tussendoor slechter ben geworden, alleen maar beter."

Van der Linden vertrekt op haar fiets, een elektrische van Lafree. Je trapt wel, maar er loopt ook een motortje mee. Van hem gekregen toen haar vader naar een verzorgingshuis moest. Die had ze een jaar thuis verpleegd. Zo kan ze hem makkelijk opzoeken.

Hij over haar: „Ik heb een heel leuke vrouw. Weet je wat het alleen is met arbeiderskinderen, die worden hun hele leven nog gediscrimineerd. Zij krijgt niet de erkenning of het loon dat ze verdient."

„Nico ziet dat meer dan ik", zegt Van der Linden de volgende middag. „Maar ik heb wel eens ontzettend moeten huilen toen ik een interview met Adri Duivesteijn las." Het PvdA-kamerlid komt uit de Haagse Schilderswijk. „Dat nooit helemaal erkend worden. Nederland heeft, al doen we van niet, een klassensysteem. Ik heb het heel even geprobeerd, toen ik in Kralingen naar de lagere school ging: ruiten rokjes dragen en pennyloafers aan mijn voeten. Maar het werkt niet." Ze draagt nu een witte Fez en rode Marokkaanse slippers. „Ik weiger om mee te doen."

Binnen is de wekelijkse talkshow van Club Math net afgelopen. Haasbroek heeft net zoveel spreektijd gegeven aan de hoogleraar sociologie Anton Zijderveld als aan bloemenman Cor Hoogerwerf en verslaafde draaideurcrimineel Peter Jensens. Van der Linden: „Dat is toch bijzonder? Nico kan mij nog steeds op het verkeerde been zetten, dingen net anders bekijken dan ik verwacht. Dat vind ik toch knap, na zeventien jaar."

Jack Kerklaan is er buiten bij komen zitten, verslaggever voor Radio Rijnmond, taalvirtuoos en Rotterdams fenomeen. Hij draagt een djellaba

en een tulband, voor een act in het Museumpark. Twee tafels naar links zit de directeur van de Rotterdamse metro. Een tafel naar rechts drinkt een groepje zwarte jongens uit de buurt bier. Binnen zitten mannen uit het Midden-Oosten. Vier corpsballen die in de buurt een huis hebben gekocht („Wij zijn een beetje pioniers“) dagen Haasbroek uit: „Ben je een aan lager wal geraakte journalist?“ „Nee“, zegt hij. En om ze uit te dagen: „Ik ben een topjournalist.“